

Právní aktuality - Finanční trh

Bulletin leden & únor 2009

Brzobohatý Brož & Honsa

Obsah:

[1. Investiční nástroje, komodity a trhy](#)

[2. Kolektivní investování](#)

[3. Bankovníctví a platební systémy](#)

[4. Pojišťovnictví a penzijní fondy](#)

[5. Regulace finančního trhu](#)

[6. Obchodní společnosti](#)

1. Investiční nástroje, komodity a trhy

Evropská unie

Veřejná diskuse k záručním systémům pro investory

Počátkem února zahájila Evropská komise veřejnou diskusi k režimu systémů pro odškodnění investorů. Stávající směrnice o záručních systémech pro investory¹ z roku 1997 by měla být modernizována, aby odpovídala současným potřebám. Předmětem veřejné diskuse jsou otázky

- adekvátnosti rozsahu případů pokrytých touto směrnicí po rozšíření okruhu regulovaných investičních služeb zejména o investiční poradenství v MiFID²;
- výše náhrady v rámci systému odškodnění a financování národních systémů odškodnění;
- přenosu a omezování závazků systémů odškodnění a prodlevy při výplatách náhrad ze systémů odškodnění.

Konzultována je také otázka rozšíření působnosti těchto kompenzačních systémů také na fondy peněžního trhu. Výsledky této veřejné diskuse využije Komise k přípravě novely směrnice o odškodnění investorů, která by měla být předložena do poloviny letošního roku.

Bližší informace jsou dostupné zde: http://ec.europa.eu/internal_market

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/9/ES ze dne 3. března 1997 o systémech pro odškodnění investorů.

² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/39/ES ze dne 21. dubna 2004 o trzích finančních nástrojů, o změně směrnice Rady 85/611/EHS a 93/6/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/12/ES a o zrušení směrnice Rady 93/22/EHS.

Veřejná diskuse k revizi směrnice o prospektu

Počátkem ledna byla zahájena veřejná diskuse k revizi směrnice o prospektu³. Cílem probíhající revize je zjednodušit tuto směrnici a zlepšit strukturu a obsah informací v prospektech cenných papírů uveřejňovaných v rámci veřejné nabídky, anebo při přijetí na regulovaný trh.

Konzultace se zaměřuje na definici kvalifikovaného investora a její sladění s požadavky MiFID na profesionální zákazníky. Dále se věnuje specifikaci výjimek z povinnosti uveřejnit prospekt v případě sekundární nabídky cenných papírů, úpravě limitů pro jednotlivé případy veřejných nabídek. Dále jsou konzultovány otázky efektivity shrnutí prospektu, informační povinnosti pro malé firmy a pro emise opcí či obdobných práv k cenným papírům, které jsou předmětem veřejné nabídky.

Bližší informace jsou dostupné zde: http://ec.europa.eu/internal_market

Klasifikace derivátů pro účely hlášení obchodů

Počátkem února zahájil CESR proces veřejného dotazování (*call for evidence*) k problematice klasifikace derivátů pro účely hlášení obchodů s kótovanými investičními nástroji a jejich uveřejňování v databázi TREM. Předmětem dotazování jsou aktuálně využívané systémy klasifikace derivátů a jejich identifikace.

Bližší informace jsou dostupné zde: <http://www.cesr.eu>

Doporučení CESR a EFRAG k transparentnosti trhů s energiemi

V lednu vydali společně výbory CESR a EFRAG doporučení k legislativní úpravě transparentnosti na trzích s energiemi. Návrh právní úpravy se vztahuje k trhům s elektřinou. Řeší otázky transparentnosti před uzavřením obchodu a také po jeho uzavření (*pre-trade transparency, post-trade transparency*). Konkrétně je navrhováno uveřejňování informací jak o každém jednotlivém uzavřeném obchodě v rámci příslušné obchodní platformy, tak uveřejňování souhrnných informací za

³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/71/ES ze dne 4. listopadu 2003 o prospektu, který má být zveřejněn při veřejné nabídce nebo přijetí cenných papírů k obchodování, a o změně směrnice 2001/34/ES.

jednotlivé obchodní platformy. Uveřejňování těchto dat by mělo přispět k lepší informovanosti účastníků trhů a transparentnější tvorbě cenových trendů na příslušných trzích.

Doporučení dále obsahuje požadavky na uchování záznamů o všech uzavřených obchodech jak u organizátorů trhů, tak u příslušných obchodníků, poskytování těchto informací orgánům dohledu. Doporučení předpokládá úzkou spolupráci orgánů dohledu z jednotlivých členských států a operativní výměnu informací mezi nimi.

Předpokládá se, že příslušná evropská legislativní úprava by mohla být připravena ve druhé polovině tohoto roku.

Bližší informace jsou dostupné zde: <http://www.cesr.eu>

Česká republika

Předložení novely ZPKT a ZKI k projednání v parlamentu

V polovině ledna byl předložen k projednání v parlamentu vládní návrh novelizace zákona o podnikání na kapitálovém trhu⁴ („ZPKT“), zákona o kolektivním investování („ZKI“) a dalších souvisejících zákonů. Hlavní část předkládané novelizace představuje transpozice příslušných evropských předpisů v následujících oblastech:

- pravidla pro uveřejňování informací emitenty, jejichž cenné papíry jsou přijaty k obchodování na regulovaném trhu;
- pravidla pro nabývání účastí na některých finančních institucích (banky, kampaňky, obchodníci s cennými papíry) a
- specifikaci přípustných aktiv (*eligible assets*), do kterých mohou investovat standardní fondy kolektivního investování.

Navrhovány jsou také určité změny pravidel investování speciálních fondů kolektivního investování. Účinnost navrhovaných změn se předpokládá na podzim tohoto roku.

Bližší informace jsou dostupné zde: <http://www.mfcr.cz>

Návrh vyhlášky k deníku obchodníka a evidenci investičního zprostředkovatele

Počátkem roku uveřejnila ČNB návrh nové vyhlášky k deníku obchodníka s cennými papíry a k evidenci investičního

zprostředkovatele.⁵ Návrh vychází ze změn v ZPKT, které přinesla transpozice MiFID. Významnou úpravou je zavedení přímé vazby této vyhlášky na prováděcí nařízení ke směrnici MiFID⁶ upravující minimální požadavky na vedení záznamů o zákaznických pokynech a obchodech.

Doplňují se některé povinnosti při vedení deníku (např. uveřejňování informací o pokynech v rámci transparency trhu), obsah jiných povinností se mění (např. provádění pokynů za nejlepších podmínek) nebo omezuje (nadále platí pouze pro neprofesionální zákazníky). Nově se do deníku zavádí údaje o kategorizaci zákazníka, údaje o čase zveřejnění limitního pokynu nebo údaje o požadavku na nezveřejnění limitního pokynu. Dále se doplňují údaje v deníku, které odpovídají údajům v rámci systému pro výměnu informací o uzavřených obchodech mezi orgány dohledu v EU (TREM)⁷.

Do požadavků na evidenci investičního zprostředkovatele se promítá také struktura požadavků pro plnění informační povinnosti, která je pro investiční zprostředkovatele nově zavedena v ZPKT. Součástí evidence investičního zprostředkovatele budou také smlouvy, na jejichž základě jsou podávány pokyny k nákupu, prodeji nebo jinému převodu investičního nástroje.

Bližší informace jsou dostupné zde: <http://www.cnb.cz>

Návrh novely vyhlášky o informačních povinnostech obchodníka s cennými papíry

ČNB publikovala na začátku ledna návrh novely vyhlášky o informačních povinnostech obchodníků s cennými papíry.⁸ Návrh ČNB

⁵ Návrh vyhlášky o náležitostech a způsobu vedení deníku obchodníka s cennými papíry a náležitostech a způsobu vedení evidence investičního zprostředkovatele.

⁶ Nařízení Komise (ES) č. 1287/2006 ze dne 10. srpna 2006, kterým se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/39/ES, pokud jde o evidenční povinnosti investičních podniků, hlášení obchodů, transparentnost trhu, přijímání finančních nástrojů k obchodování a o vymezení pojmů pro účely zmíněné směrnice.

⁷ Transaction Reporting Exchange Mechanism.

⁸ Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška České národní banky č. 605/2006 Sb., o některých informačních povinnostech obchodníka s cennými

⁴ Zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu ve znění pozdějších předpisů.

zohledňuje změny, které přinesla v ZPKT transpozice MiFID a nově navrhovanou vyhlášku o deníku obchodníka s cennými papíry.

Mění se například obsah výkazů o druzích a rozsahu poskytnutých investičních služeb, o přijatých pokynech a uzavřených obchodech, informace o organizační struktuře a o osobách s kvalifikovanou účastí a úzkým propojením a informace o pozbytí oprávnění podle jiného právního předpisu k výkonu další podnikatelské činnosti, která byla zaregistrována. Mění se způsob plnění informační povinnosti, nově bude plněna prostřednictvím systému ČNB pro sběr dat (SDNS). Změní se také frekvence zasílání deníku obchodníka s cennými papíry ČNB ze čtvrtletní na měsíční periodicitu. Deník bude překládán do 20 dnů po skončení příslušného kalendářního měsíce.

Předpokládaná účinnost této novelizace je počátek roku 2010.

Bližší informace jsou dostupné zde: <http://www.cnb.cz>

Slovenská republika

N/A

2. Kolektivní investování

Evropská unie

Odpovědnost depozitářů fondů kolektivního investování

V návaznosti na některé finanční skandály z nedávné minulosti (např. případ Madoff) publikovala Komise na konci ledna svůj záměr provést analýzu odpovědnosti depozitářů fondů kolektivního investování v jednotlivých členských státech. Tuto analýzu provede CESR a při své činnosti se zaměří na praktickou implementaci povinností stanovených směrnicí UCITS. Podle výsledků budou zvaženy další kroky, které by měly vést k posílení odpovědnosti depozitáře jak vůči fondům, tak v některých případech i přímo vůči investorům.

Bližší informace jsou dostupné zde: http://ec.europa.eu/internal_market

Příprava prováděcích opatření ke směrnici UCITS zahájena

papíry, ve znění vyhlášky č. 242/2007 sb. a vyhlášky č. 234/2008 Sb.

Na základě mandátu Komise zahájil v únoru CESR práce na přípravě prováděcích opatření k nově zásadně přepracované směrnici UCITS. Přípravované prováděcí opatření se týkají tří oblastí:

- organizační a provozní požadavky kladené na správcovské společnosti, risk management a pravidla jednání;
- základní informační dokument pro investory (*Key Investor Information Document*), který má nahradit zjednodušený statut;
- pravidla pro přeshraniční nabízení standardních fondů, přeshraniční fúze, nové struktury standardních fondů (Master - Feeder apod.).

Předpokládá se, že návrhy prováděcích opatření budou připraveny do podzimu tohoto roku, tak aby mohly začít platit od poloviny 2010.

Bližší informace jsou dostupné zde: http://ec.europa.eu/internal_market

Doporučení CESR pro risk management fondů kolektivního investování

Po rozsáhlé veřejné diskusi na konci února uveřejnil CESR soubor doporučení pro risk management fondů kolektivního investování. Toto doporučení je určeno jak pro orgány dohledu, tak i pro samotné správcovské společnosti a fondy kolektivního investování. Dokument CESR se zaměřuje na problematiku risk managementu ze čtyř aspektů:

- správa a řízení společnosti a organizace samotného procesu řízení rizik;
- identifikace a měření rizik specifických pro fondy kolektivního investování;
- samotný proces řízení rizik, a
- monitoring procesu řízení rizik a proces interních hlášení pro management a dozorčí radu.

V každé z těchto oblastí jsou formulována konkrétní doporučení pro řádnou organizaci a praktický výkon řízení rizik.

Bližší informace jsou dostupné zde: <http://www.cesr.eu>

Česká republika

Příprava vyhlášky o přípustných aktivech

Počátkem ledna uveřejnila ČNB návrh vyhlášky o investičních nástrojích, do kterých může investovat standardní fond kolektivního investování. Návrh vyhlášky navazuje na připravovanou novelizaci ZKI, která

transponuje směrnici o přípustných aktivech.⁹ Tato novela je aktuálně projednávána v poslanecké sněmovně.

Obsahem navrhované vyhlášky je bližší specifikace podmínek a kritérií, za kterých mohou standardní fondy investovat do investičních cenných papírů, nástrojů peněžního trhu, finančních derivátů, nástrojů peněžního trhu obsahujících derivát. Vymezuje se také podmínky investování do indexů, pro kopírování složení indexu (*index tracking*).

K vydání vyhlášky dojde společně s publikací novely ZKI, která se předpokládá do podzimu tohoto roku.

Bližší informace jsou dostupné zde: <http://www.cnb.cz>

Slovenská republika

Návrh opatření NBS o oceňování majetku podílového fondu

V polovině února předložila k připomínkovému řízení NBS návrh opatření o způsobu určení hodnoty majetku v podílovém fondu. V návaznosti na zákon o kolektivním investování¹⁰ obsahuje návrh NBS pravidla pro oceňování jednotlivých složek majetku v podílovém fondu. Jedná se především o oceňování vkladů, cenných papírů, derivátů, drahých kovů a pohledávek. Přílohy opatření obsahují podrobnou metodiku pro výpočty hodnot některých finančních nástrojů, zejména derivátů. Účinnost opatření se předpokládá 1. července 2009.

Bližší informace jsou dostupné zde: <http://www.nbs.sk>

3. Bankovníctví a platební systémy

Evropská unie

⁹ Směrnice Komise 2007/16/ES ze dne 19. března 2007, kterou se provádí směrnice Rady 85/611/EHS o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se subjektů kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (SKIPCP), pokud jde o vyjasnění některých definic.

¹⁰ Zákon č. 594/2003 Z. z. o kolektivním investování a o změně a doplnění některých zákonů v znení neskorších predpisov.

Doporučení ke státní pomoci u ohrožených aktiv v bankovním sektoru

Na konci února uveřejnila Komise doporučení k poskytování státní pomoci u ohrožených aktiv (*impaired assets*) v evropském bankovním sektoru. Je zdůrazňována potřeba koordinovaného přístupu pro poskytování státní pomoci ohroženým bankám. V rámci svých oprávnění v oblasti hospodářské soutěže Komise doporučuje při přijímání konkrétních opatření - např. odkup ohrožených aktiv ze strany státu, pojištění ohrožených aktiv garantované z určité části státem, kapitálové vstupy atd. dodržování základních principů, které mají napomoci zachování adekvátních podmínek pro hospodářskou soutěž. Mezi zásadní principy, které je nutno při poskytování státní pomoci ohroženým bankám dodržovat patří:

- transparentnost ohledně povahy příslušných aktiv a jejich ohrožení;
- vytvoření dopředu daných kategorií ohrožených aktiv, pro které se uplatní příslušná státní pomoc a jasná kritéria pro zařazení bank do těchto programů;
- adekvátní sdílení nákladů na sanaci mezi akcionáři, státem a vkladateli;
- adekvátní protiplnění, které stát za poskytnutí pomoci získá a další.

Komise má pravomoc posuzovat a hodnotit oprávněnost a adekvátnost státní pomoci ohroženým bankám včetně posuzování adekvátnosti ocenění a poskytnutého protiplnění. V případě zjištění nedostatků může členským státům a příslušným bankám uložit sankce.

Bližší informace jsou dostupné zde: <http://ec.europa.eu/competition>

Veřejná diskuse CEBS k passportování úvěrových institucí

V únoru zahájil CEBS veřejnou diskusi k otázkám procesu passportování úvěrových institucí. V návaznosti na implementaci konsolidované bankovní směrnice¹¹ a MiFID vyvstala řada praktických problémů s aplikací a překrýváním režimů zavedených těmito směrnici v souvislosti s passportováním a přeshraničním poskytováním služeb. Dokument

¹¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/48/ES ze dne 14. června 2006 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o jejím výkonu (přepřpracované znění).

CEBS se zaměřuje na otázky praktické spolupráce orgánů dohledu v EU. Zavádí upřesnění definic řady pojmů a obsahuje také standardizované formuláře pro notifikaci přeshraničního poskytování služeb a pro passportování a zřizování poboček. Konzultované doporučení obsahuje dále seznam orgánů dohledu, které mají být informovány o notifikaci či passportování, přehled veřejných registrů úvěrových institucí a také institucí, které jsou příslušné k řešení stížností zákazníků a fondů pojištění vkladů v jednotlivých státech EU.

Doporučení CEBS by mělo být metodickým vodítkem pro orgány bankovního dohledu v EU při interpretaci pravidel pro passportování úvěrových institucí. Finalizace doporučení se očekává do letošního podzimu.

Bližší informace jsou dostupné zde: <http://www.c-eps.org>

Konzultace k pravidlům pro některé činnosti custodianů

Počátkem února zahájil CEBS veřejnou konzultaci k podmínkám výkonu některých činností ze strany bank, které poskytují custody služby. Jedná se především o činnosti související s vypořádáním obchodů pro zákazníky, o vedení sběrných účtů investičních nástrojů a provádění vypořádání v rámci těchto sběrných účtů. Dále jsou analyzovány případy v rámci vypořádání obchodů s investičními nástroji, kdy custodian buď poskytuje sám službu centrální protistrany, anebo přístup k centrální protistraně pro své zákazníky zprostředkovává. CEBS dále zjišťuje, jakým způsobem je zajištěn monitoring takovýchto transakcí a řízení souvisejících rizik a informování zákazníků. Cílem této analýzy je navrhnout adekvátní pravidla pro tyto činnosti custodianů tak, aby byly vytvořeny transparentní harmonizované podmínky pro jejich služby v celé EU.

Bližší informace jsou dostupné zde: <http://www.c-eps.org>

Česká republika

Úřední sdělení k předkládání informací zahraničními bankami a pobočkami

V návaznosti na opatření ČNB k předkládání informací zahraničními bankami a pobočkami zahraničních bank působících v České

republice¹² vydala počátkem ledna úřední sdělení,¹³ kterým specifikovala plnění některých informačních povinností. ČNB zde upřesňuje především způsob a organizaci zasílání příslušných informací jednotlivým organizačním útvarům ČNB.

Bližší informace jsou dostupné zde: <http://www.cnb.cz>

Návrh jednotné vyhlášky o náležitostech žádostí pro banky, kampeličky, obchodníky s cennými papíry a další osoby

V únoru předložila ČNB k připomínkovému řízení návrh komplexní vyhlášky¹⁴, která má upravit náležitosti žádostí podle zákona o bankách, zákona o kampeličkách a ZPKT pro sektor úvěrových institucí a pro licencované osoby působící na kapitálovém trhu. Návrh vyhlášky je významným krokem v rámci trendu sjednocování pravidel pro fungování finančních institucí na finančním trhu.

Vyhláška stanovuje náležitosti žádostí podávaných bankami, kapeličkami, obchodníky s cennými papíry, investičními zprostředkovateli, organizátory regulovaného trhu, provozovatelem vypořádacího systému a centrálním depozitářem a dále náležitosti žádostí o zápisy do seznamů vázaných zástupců, likvidátorů a nucených správců podle příslušných zákonů. Jedná se především o žádosti o povolení či registraci o schválení vedoucích osob, o schválení kvalifikovaných účastí a schválení sloučení či přeměny příslušné finanční instituce. Vyhláška obsahuje standardizované formuláře pro všechny zmiňované žádosti.

Návrh dále stanovuje požadavky na důvěryhodnost a způsobilost vedoucích osob finanční holdingové společnosti. Specifikuje také požadavky na minimální výši finančních

¹² Opatření České národní banky č. 2 ze dne 28. listopadu 2008 o předkládání výkazů bankami a pobočkami zahraničních bank České národní bance.

¹³ Úřední sdělení České národní banky ze dne 21. ledna 2009 k některým ustanovením opatření České národní banky č.2/2008 o předkládání výkazů bankami a pobočkami zahraničních bank České národní bance.

¹⁴ Návrh vyhlášky ČNB o žádostech, schvalování osob a způsobu prokazování odborné způsobilosti, důvěryhodnosti a zkušenosti osob a o minimální výši finančních zdrojů poskytovaných pobočce zahraniční banky.

prostředků pro pobočky zahraničních bank působících v ČR.

Účinnost vyhlášky se váže na účinnost novel zákona o bankách, zákona o kampaňkách a ZPKT aktuálně projednávaných v parlamentu, která se očekává na podzim tohoto roku.

Bližší informace jsou dostupné zde: <http://www.cnb.cz>

Slovenská republika

Návrh opatření k žádosti o povolení k vydávání elektronických peněz

V polovině ledna předložila NBS do připomínkového řízení návrh opatření, kterým se stanoví náležitosti žádosti o povolení k vydávání elektronických platebních prostředků¹⁵. V návaznosti na zákon o platobnom styku¹⁶, obsahuje návrh opatření NBS podrobnosti k obsahovým náležitostem žádosti o povolení k vydávání elektronických platebních prostředků. Dále stanovuje požadavky na přílohy, které musí žádost doprovázet. Vedle obvyklých požadavků na obchodní plán, doložení organizačních personálních a věcných předpokladů, obsahuje navrhované opatření požadavek na prokázání specifických skutečností, jako jsou dodržování limitů na vydávání elektronických peněz jak na jednotlivých platebních prostředcích, tak v celkovém objemu vydaných elektronických peněz.

Bližší informace jsou dostupné zde: <http://www.nbs.sk>

4. Pojišťovnictví a penzijní fondy

Evropská unie

Kriteria k posuzování ekvivalence regulace zajišťoven ve třetích zemích

V polovině ledna vydal CEIOPS doporučení ohledně kritérií pro posuzování srovnatelnosti režimu regulace zajišťoven ze třetích zemí. V návaznosti na směrnici o zajištění¹⁷ obsahuje dokument CEIOPS přehled základních kritérií pro posuzování srovnatelnosti režimů regulace zajišťoven ze třetích zemí. Mezi tato kritéria patří existence a rozsah kompetencí orgánu dohledu ve třetí zemi, možnost a podmínky pro spolupráci mezi orgány dohledu v EU a ve třetí zemi. Dále je posuzováno, je-li v příslušném státě zaveden režim licencování v jehož rámci jsou ověřovány předpoklady srovnatelné s předpoklady stanovenými směrnicí o zajištění, jaká jsou v této zemi pravidla pro solventnost, která musí zajišťovna dodržovat a rozsah ve kterém solventnost podléhá dohledu příslušného orgánu.

Bližší informace jsou dostupné zde: <http://www.ceiops.eu>

Česká republika

Úřední sdělení k předkládání informací pojišťovnami a zajišťovnami a pobočkami z EU a ze třetích zemí

ČNB vydala počátkem ledna úřední sdělení,¹⁸ kterým specifikovala plnění některých informačních povinností zahraničními pojišťovnami, pobočkami zahraničních pojišťoven za rok 2009. Obsahem sdělení ČNB je především upřesnění způsobu a organizace zasílání příslušných informací ČNB, způsob využívání systému SDNS¹⁹. Sdělení obsahuje také seznam a termíny předkládání výkazů pro jednotlivé typy subjektů.

Bližší informace jsou dostupné zde: <http://www.cnb.cz>

Slovenská republika

¹⁵ Návrh opatrenia Národnej banky Slovenska, ktorým sa ustanovujú náležitosti žiadosti o vydanie povolenia na vydávanie platobných prostriedkov elektronických peňazí podľa § 21d ods. 1 zákona č. 510/2002 Z. z. o platobnom styku a o zmene a doplnení niektorých zákonov a o doplnení opatrenia Národnej banky Slovenska č. 8/2008 o poplatkoch za úkony Národnej banky Slovenska.

¹⁶ Zákon č. 510/2002 Z. z. o platobnom styku a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

¹⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/68/ES ze dne 16. listopadu 2005 o zajištění a o změně směrnic Rady 73/239/EHS, 92/49/EHS, jakož i směrnic 98/78/ES a 2002/83/ES.

¹⁸ Úřední sdělení České národní banky ze dne 23. prosince 2008 o předkládání jiných dokladů o činnosti tuzemských pojišťoven/zajišťoven a poboček pojišťoven/zajišťoven z třetích států a dokladů o činnosti poboček pojišťoven z jiných členských států EU či EHP za rok 2009.

¹⁹ „Sběr dat od nebankovních subjektů“.

Vyhláška NBS o informačních povinnostech ohledně limitů u důchodových společností

V návaznosti na zákon o starobnom dôchodkovom sporení²⁰ a zákon o doplnkovom dôchodkovom sporení²¹ vydala na konci února NBS vyhlášku o informačních povinnostech důchodových společností²². Vyhláška upravuje strukturu, obsah, rozsah, formu a způsob plnění informačních povinností ohledně limitů, které mají dodržovat důchodové fondy a doplňkové důchodové fondy. Konkrétně se jedná o případy překročení limitů na jednotlivé položky majetku těchto fondů a krocích, které byly přijaty s cílem zajistit soulad majetku těchto fondů se zákonnými limity. Vyhláška rovněž obsahuje formuláře a podrobnou metodiku pro plnění těchto informačních povinností ze strany důchodové správcovské společnosti, doplňkové důchodové společnosti a depozitáře. Vyhláška nabyla účinnosti 15. března 2009.

Bližší informace jsou dostupné zde: <http://zbierka.sk>

Vyhláška o informačních povinnostech doplňkových důchodových fondů

Na konci února vydala NBS vyhlášku o informačních povinnostech doplňkových důchodových fondů ohledně čisté hodnoty majetku v těchto fondech.²³ Vyhláška rovněž obsahuje formuláře a podrobnou metodiku pro plnění těchto informačních povinností ze strany důchodové správcovské společnosti, doplňkové důchodové společnosti. Vyhláška nabyla účinnosti 15. března 2009.

Bližší informace jsou dostupné zde: <http://zbierka.sk>

Návrh vyhlášky NBS o oceňování majetku důchodového fondu a doplňkového důchodového fondu

V polovině února předložila k připomínkovému řízení NBS návrh vyhlášky o způsobu určení hodnoty majetku v důchodovém fondu a v doplňkovém důchodovém fondu. V návaznosti na zákon o důchodkovom sporení a na zákon o doplnkovom dôchodkovom sporení stanovuje NBS podrobná pravidla pro oceňování jednotlivých složek majetku důchodového fondu a doplňkového důchodového fondu. Jedná se především o oceňování příspěvků, vkladů, cenných papírů, derivátů, drahých kovů a pohledávek. Přílohy vyhlášky obsahují podrobnou metodiku pro ocenění některých finančních nástrojů, zejména derivátů. Účinnost opatření se předpokládá 1. července 2009.

Bližší informace jsou dostupné zde: <http://www.nbs.sk>

Návrh opatření NBS o vnitřním auditu pojišťoven

V polovině ledna předložila NBS do připomínkového řízení návrh opatření o zprávě činnosti vnitřního auditu pojišťoven a o plánu činnosti vnitřního auditu²⁴. Navrhované opatření stanovuje podrobně náležitosti zprávy o činnosti útvaru vnitřního auditu za předchozí kalendářní rok včetně hodnotícího dotazníku. Návrh dále podrobně upravuje náležitosti plánu činnosti vnitřního auditu na následující kalendářní rok. Zpráva i plán činnosti mají být pravidelně předkládány NBS v elektronické a listinné podobě.

Bližší informace jsou dostupné zde: <http://www.nbs.sk>

5. Regulace finančního trhu

Evropská unie

Revize Lamfalussyho procesu

Novelizace rozhodnutí o výborech třetí úrovně

- Na konci ledna vydala Komise nová rozhodnutí o výborech třetí úrovně působících v rámci Lamfalussyho procesu. CESR, CEBS,

²⁰ Zákon č. 43/2004 Z.z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

²¹ Zákon č. 650/2004 Z.z. o doplnkovom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

²² Vyhláška č. 74/2009 Z.z. o predkladaní oznámení o prekročení a zosúladení limitov v majetku dôchodkového fondu a doplnkového dôchodkového fondu.

²³ Vyhláška NBS č. 75/2009 Z.z. o poskytovaní informácie o čistej hodnote majetku v doplnkových dôchodkových fondech.

²⁴ Návrh opatrenia Národnej banky Slovenska o správe o výsledkoch činnosti útvaru vnútorného auditu a o pláne činnosti útvaru vnútorného auditu poisťovne, pobočky zahraničnej poisťovne, zaisťovne a pobočky zahraničnej zaisťovne.

CEIOPS,²⁵ které jsou poradními orgány Komise sdružují orgány dohledu nad příslušnými sektory finančního trhu ze všech členských států EU. Nová rozhodnutí Komise upravují pravidla pro fungování těchto výborů, rozšiřují okruh jejich úkolů. Nově se zavádí princip rozhodování těchto výborů kvalifikovanou většinou.

Spolufinancování výborů pro finanční trh z rozpočtu EU - Komise v lednu předložila návrh rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady, který zakládá možnost spolufinancování těchto výborů z rozpočtu EU. Otázka spolufinancování je také řešena ve vztahu k dalším nadnárodním institucím působícím v oblasti tvorby účetních standardů a standardů finančního reportingu.²⁶ Toto spolufinancování by mělo vytvořit lepší podmínky pro činnost těchto institucí tak, aby mohly efektivněji a pružněji reagovat na regulatorní potřeby finančního trhu.

Bližší informace jsou dostupné zde: http://ec.europa.eu/internal_market

Zpráva de Larosiéroví skupiny - Na konci února byla publikována zpráva expertní skupiny pod vedením Jacquese de Larosiéra, zpracovaná na žádost Komise. Zpráva expertní skupiny se věnuje analýze příčin současné finanční krize a návrhům jejího řešení. Mezi hlavní příčiny krize řadí neadekvátní makroekonomickou a monetární politiku, pro-cykličnost současné regulace finančního trhu, nedostatečnou koordinaci orgánů dohledu jak na národní, tak na globální úrovni. Dále selhání ratingových agentur, nedostatky v řízení rizik finančních institucí a v jejich corporate governance.

Mezi navrhovaná opatření patří institucionální reforma dohledu v EU a vytvoření specializovaných dohledových agentur. Rovněž v globálním měřítku se předpokládá posílení mezinárodních organizací sdružujících orgány dohledu na finančním trhu a koordinační role Mezinárodního měnového fondu a Světové banky.

²⁵ CESR - Committee of European Securities Regulators, CEBS - Committee of European Banking Supervisors, CEIOPS - Committee of European Insurance and Pensions Supervisors.

²⁶ IASCF - International Accounting Standards Committee Foundation, EFRAG - the European Financial Reporting Advisory Group, PIOB - the Public Interest Oversight Body.

Bližší informace jsou dostupné zde: http://ec.europa.eu/internal_market

Schválení smlouvy o předcházení daňových úniků mezi EU a Švýcarskem

V polovině února schválila Rada EU smlouvu mezi členskými státy EU a Švýcarskou konfederací o předcházení daňovým a celním deliktům, legalizaci výnosů z trestné činnosti a korupčnímu jednání a o vzájemné spolupráci v této oblasti. Obsahem smlouvy je především výměna informací mezi příslušnými orgány členských zemí EU a švýcarskými úřady a spolupráce při vyšetřování jak oblastí správních tak trestních deliktů. Dohoda řeší rovněž problematiku zpětného převodu „podezřelých“ finančních prostředků, finančních nástrojů a zboží za účelem jejich zabavení či vrácení oprávněným osobám. Pro účely efektivní spolupráce zúčastněných států bude zřízen společný koordinační výbor.

Dohoda podléhá ratifikaci členskými státy, přičemž tyto státy mají možnost deklarovat okamžitou bilatelární závaznost pro ty země, které ji ratifikují.

Bližší informace jsou dostupné zde: http://ec.europa.eu/taxation_customs

Revize legislativy pro finanční konglomeráty

V souvislosti s probíhající revizí směrnice o finančních konglomerátech²⁷ zahájila Komise a Joint Committee on Financial Conglomerates (JCFC) přípravu konkrétních legislativních úprav. Tyto změny by se měly týkat vymezení zastřešující finanční holdingové společnosti, jejích povinností a nástrojů, které vůči této společnosti mohou uplatnit orgány dohledu. Dále upřesnění pravidel pro vymezení finančního konglomerátu, definic úzkého propojení, účasti a skupiny. Vyhodnocena bude i otázka rozsahu a způsobu zahrnutí neregulovaných entit do finančního konglomerátu.

Bližší informace jsou dostupné zde: http://ec.europa.eu/internal_market

²⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/87/ES ze dne 16. prosince 2002 o doplňkovém dozoru nad úvěrovými institucemi, pojišťovny a investičními podniky ve finančním konglomerátu a o změně směrnice Rady 73/239/EHS, 79/267/EHS, 92/49/EHS, 92/96/EHS, 93/6/EHS a 93/22/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/78/ES a 2000/12/ES.

Společné doporučení CEBS a CEIOPS k fungování kolegií orgánů dohledu

Na konci ledna bylo publikováno společné doporučení CEBS a CEIOPS k základním pravidlům pro fungování kolegií orgánů dohledu nad finančními konglomeráty a v bankovním a pojišťovacím sektoru. Na základě praktických zkušeností s fungováním kolegií orgánů dohledu, které dozorují činnost přeshraničně působících bankovních a pojišťovacích finančních skupin bylo naformulováno 10 základních principů pro efektivní činnost těchto kolegií.

Vydání těchto doporučení je doprovázeno také publikací vzorové mnohostranné dohody mezi účastníky kolegia, která zachycuje hlavní pravidla nezbytná pro efektivní fungování kolegia.

Bližší informace jsou dostupné zde: <http://www.c-eps.org>

Ochrana spotřebitelů na finančním trhu

Finanční vyloučení - na počátku února zahájila Komise veřejnou diskusi k problematice finančního vyloučení (*financial exclusion*). Záměrem je zmapovat aktuální situaci v EU ohledně omezení přístupu spotřebitelů k základním finančním službám jako jsou například běžné účty. Na základě této analýzy budou iniciovány kroky, které by měly zaručit všem občanů EU snadný a nízko-nákladový přístup k základním bankovním službám.

Bližší informace jsou dostupné zde: http://ec.europa.eu/internal_market

Česká republika

N/A

Slovenská republika

Návrh zákona o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve

V lednu zahájila Národná rada Slovenskej republiky projednávání vládního návrhu zákona o finančnom sprostredkovaní a poradenstve. Návrh zákona představuje zásadní reformu struktury distribuce finančních produktů a finančního poradenství, neboť navrhuje vytvoření jednotné platformy pro celý finanční trh na Slovensku. Hlavním cílem navrhované právní úpravy je zajistit adekvátní úroveň ochrany spotřebitelů na finančním trhu. Návrh

zákona upravuje zásadní pravidla pro jednání se zákazníky v rámci zprostředkování prodeje finančních produktů a služeb a při poskytování finančního poradenství. Zákon primárně směřuje na regulaci distribučních a poradenských sítí a neměl by se vztahovat na zprostředkovatelskou a poradenskou činnost vykonávanou zaměstnanci finančních institucí, na které se vztahují srovnatelná pravidla jednání se zákazníky.

Návrh zákona vymezuje obecně činnost zprostředkování na finančním trhu a finanční poradenství. Pro každou z těchto činností zákon stanovuje rozsáhlé požadavky, které je nutno dodržovat ze strany poskytovatelů těchto služeb. Dále stanoví podrobné organizační předpoklady pro činnost zprostředkovatelů a poradců a podmínky pro získání příslušného povolení od NBS včetně požadavků na odbornou kvalifikaci.

Zákon upravuje rovněž podmínky pro výkon dohledu nad činnostmi zprostředkovatelů a poradců ze strany NBS včetně opatření k nápravě a případných sankcí.

Bližší informace jsou dostupné zde: <http://www.nrsr.sk>

6. Obchodní společnosti

Evropská unie

Veřejná diskuse k vytvoření režimu evropské nadace

V polovině února zahájila Komise veřejnou diskusi k otázce vytvoření právního režimu „evropské nadace“. Konzultace má zmapovat hlavní otázky, které by měly řešit statut evropské nadace. Cílem Komise je vytvořit jednotný evropský režim pro přeshraniční činnost nadací, podobně jako v případě evropské akciové společnosti a evropského družstva. Režim evropské nadace by tak byl „28 režimem“ paralelním k národním právním úpravám.

Bližší informace jsou dostupné zde: http://ec.europa.eu/internal_market

Veřejná diskuse k účetním směrnici

Na konci února zahájila Komise veřejnou diskusi v rámci revize směrnice upravující účetnictví obchodních společností zejména výroční a konsolidované účetní závěrky.²⁸

²⁸ Čtvrtá směrnice Rady ze dne 25. července 1978, založená na čl. 54 odst. 3 písm. g) Smlouvy o

Cílem revize je zjednodušit účetní předpisy pro malé a střední obchodní společnosti a snížit tak administrativní zátěž.

Konzultační materiál obsahuje návrh na modifikace některých základních principů této právní úpravy, nastavení struktury výročních a konsolidovaných účetních závěrek, změny vymezení kategorií obchodních společností z hlediska rozsahu povinností podle těchto účetních směrnic a pravidla pro přestup mezi těmito kategoriemi. Dále je diskutována struktura roční závěrky, rozvahy a výkazu zisků a ztrát. Rovněž je předkládán záměr zjednodušit způsob uveřejňování účetních informací ze strany malých a středních podniků.

Z hlediska struktury evropských účetních předpisů se dává ke zvážení jejich konsolidace a případně vytvoření jedné ucelené účetní směrnice. Diskutována je rovněž budoucí role IASB a dalších evropských a mezinárodních institucí ve vztahu k další tvorbě účetních standardů. Předpokládá se, že revidovaná legislativa by měla být finalizována v příštím roce.

Bližší informace jsou dostupné zde: http://ec.europa.eu/internal_market

Návrh rozhodnutí o ekvivalenci regulace auditů ve třetích zemích

V lednu uveřejnila Komise návrh rozhodnutí o adekvátnosti režimu dohledu nad auditory ve vybraných třetích zemích. Toto rozhodnutí je vydáno v návaznosti na směrnici o statutárním auditu,²⁹ která stanoví základní kritéria pro posuzování srovnatelnosti regulace auditů v EU a ve třetích zemích. Toto rozhodnutí je výsledkem posouzení existence orgánu veřejného dohledu nad auditory, který má adekvátní kompetenci, stanovenou povinností mlčenlivosti a se kterým mohou evropské orgány veřejného dohledu nad auditory spolupracovat.

V navrhovaném rozhodnutí jsou vyhodnoceny jako srovnatelné režimy dohledu nad auditory v Japonsku, Kanadě a ve Spojených státech.

ročních účetních závěrkách některých forem společností; Sedmá směrnice Rady ze dne 13. června 1983, založená na čl. 54 odst. 3 písm. g) Smlouvy o konsolidovaných účetních závěrkách.

²⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/43/ES ze dne 17. května 2006 o povinném auditu ročních a konsolidovaných účetních závěrek, o změně směrnic Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS a o zrušení směrnice Rady 84/253/EHS.

Finalizace rozhodnutí o ekvivalenci se předpokládá během jara.

Bližší informace jsou dostupné zde: http://ec.europa.eu/internal_market

Česká republika

N/A

Slovenská republika

Novela Obchodného zákonníka

Národní rada Slovenské republiky v současnosti projednává návrh novelizace obchodního zákoníku.³⁰ Hlavní částí této novelizace je úprava problematiky možnosti smluvně omezit rozsah náhrady škody a stanovení přesných pravidel pro takovýto postup (§ 336 obchodního zákoníka). Předpokládá se uplatnění této možnosti především v oblasti dodávek technologií, investičních celků apod. Návrh se nijak nedotýká otázky náhrady škody v rámci vztahů uzavíraných se spotřebiteli. Návrh nepředpokládá absolutní volnost smluvních stran zcela vyloučit možnost náhrady škody. Návrh obsahuje možnost, aby v určitých případech - pokud je omezení náhrady škody nepřiměřené nebo nestandardní ve vztahu k povaze příslušného závazkového vztahu - soud na návrh jedné ze stran sjednané omezení náhrady škody zrušil.

Bližší informace jsou dostupné zde: <http://www.nrsr.sk>

Zákon o neprimeraných podmienkach v obchodných vzťahoch

Na začátku letošního roku nabyl účinnosti nový Zákon o neprimeraných podmienkach v obchodných vzťahoch.³¹ Zákon stanovuje podmínky pro uzavírání dodavatelských smluv, především mezi výrobcí zemědělských a potravinářských produktů na jedné straně a potravinářskými velkoobchodovateli na straně druhé. Cílem zákona bylo omezit zneužívání

³⁰ Zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov.

³¹ Zákon č. 55/2009, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 172/2008 Z.z. o neprimeraných podmienkach v obchodných vzťahoch a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 30/1992 Zb. o Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komore v znení neskorších predpisov

ekonomické síly velkoodběratelů k vynucování si různých slev a výhod na dodavatelích, především drobných podnikatelích.

Na základě praktických zkušeností z možnostmi obcházení tohoto zákona byla připravena jeho novelizace,³² kterou schválila NRSR v polovině února. Jejím cílem je nastavit jednoznačné pravidla pro uzavírání dodavatelsko-odběratelských smluv. Jedná se zejména o problematiku vyžadování dodatečných poplatků a příspěvků ze strany odběratele od dodavatele na různé letákové a marketingové akce nebo na otevření nové provozovny odběratele. Novelizace měla původně řešit také situace, kdy odběratel podmiňoval uzavření smlouvy písemným prohlášením dodavatele, že není na odběrateli ekonomicky závislý. Finální text novely však tato ustanovení neobsahuje. Novela je účinná od 1. dubna 2009.

Bližší informace jsou dostupné zde: <http://www.nrsr.sk>

Novely daňových zákonů

Novelizace zákona o dani z příjmu -

V polovině února byla schválena novela zákona o dani z příjmů.³³ Hlavní změnou, kterou přináší, je důsledné uplatnění zásady nediskriminace daňového poplatníka na základě místa daňové rezidence. Cílem změn by mělo být zavedení stejných podmínek pro daňové rezidenty a nerezidenty. Daňoví nerezidenti, kteří mají příjem na území Slovenska, tak budou moci provádět vyúčtování srážkově vybrané daně v rámci daňového přiznání. Novela nabyla účinnosti 1. března 2009.

Bližší informace jsou dostupné zde: <http://www.nrsr.sk>

Novelizace zákona o dani z pridanej hodnoty -

Hlavní změnou, kterou přináší novela zákona o dani z pridanej hodnoty,³⁴ je možnost

skupinové registrace, která by měla zjednodušit vykazování a placení DPH v rámci podnikatelských seskupení. Novela dále upravuje postup osoby, která nepodala žádost o registraci plátce DPH nebo ji podala opožděně pro uplatnění nároků na odpočet daně za období, kdy měla být registrována jako plátce DPH a tuto registraci neměla. Zákon nabývá účinnosti 1. dubna 2009.

Bližší informace jsou dostupné zde: <http://www.nrsr.sk>

³² Zákon č. 55/2009 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 172/2008 Z. z. o neprimeraných podmienkach v obchodných vzťahoch a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 30/1992 Zb. o Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komore v znení neskorších predpisov.

³³ Zákon č. 60/2009 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov.

³⁴ Zákon č. 83 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 511/1992

Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov.

Advokátní kancelář Brzobohatý Brož & Honsa, v. o. s. dlouhodobě poskytuje svým klientům právní poradenství v oblasti práva finančních trhů. V rámci svých služeb nabízí také základní informační servis o nejvýznamnějších aktualitách v oblasti regulace a práva finančního trhu.

Bulletin BBH je určen pouze jako obecná informace o některých důležitých novinkách a událostech v oblasti finančních trhů a související právní problematice. Jeho obsah není právním poradenstvím ani doporučením k určitému postupu v konkrétní situaci.

V případě zájmu o další informace nebo o individuální poradenství nebo konzultaci nás neváhejte kontaktovat na níže uvedené adrese.

Brzobohatý Brož & Honsa, v. o. s.
Klimentská 1207/10
110 00 Praha 1
Česká republika
IČO 26143119
Městský soud v Praze oddíl A, vl. 40439
Tel.: 234 091 355
Fax: 234 091 366
E-mail: legal@bbh.cz
Web: www.bbh.cz